

Hulde aan de Koninklijke Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis

door

K. ROELANDTS

bestuurder van de Koninklijke Vlaamse Academie
voor Taal- en Letterkunde

De hulding van een honderdjarige is altijd een feestelijke gebeurtenis. Zij stemt ons tot dankbaarheid, omdat we weten dat het leven nuttig en het verrichte werk belangrijk is geweest.

De Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde deelt in de vreugde van haar oudere zuster, „de Zuidnederlandse” zoals zij in de wandeling wordt genoemd – met een verkorte naam waaraan we bewust een vertrouwelijik appreciërende klank willen geven. De vreugde is des te groter omdat de gevierde in uitstekende gezondheid verkeert en zelfs gedurende de laatste twintig jaar in haar „Handelingen” een toenemende produktiviteit ontplooit die niemand ooit tevoren had kunnen vermoeden. Er zijn trouwens niet zoveel wetenschappelijke verenigingen die ook en bij voorkeur 's zondags werken. Voor het bereikte sukses feliciteren wij in het bijzonder het huidige Bestuur : de dynamische voorzitter en ondervoorzitters, de onvermoeibare sekretaris die zelf een lofwaardig ambtsjubileum tegemoetgaat, de trouwe penningmeester die ook in deze hoedanigheid de familietraditie hoog in ere houdt.

De Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde betreft in haar hulde en waardering tevens al degenen die in het nabije en verdere verleden hebben bijgedragen tot de bloei van de jubilerende Maatschappij. Beide instellingen zijn trouwens voortdurend door nauwe banden verbonden geweest. Ik moge hier slechts in herinnering brengen dat belangrijke historische gegevens over de werkzaamheden van de Maatschappij precies te vinden zijn in de Verslagen en Mededelingen van de Academie (1910, 1933) en dat vele Academie-leden een voorname rol hebben gespeeld in de Zuidnederlandse, in zulke mate zelfs dat beide organismen soms dezelfde voorzitter, of dezelfde sekretaris hadden en aldus in een soort van personele unie verenigd waren. Als we nog verder in het verleden teruggaan, naar de gemeenschappelijke voorgeschiedenis van Maatschappij én Academie, dan beseffen we

beter de enorme verdiensten van de filologen en historici die ons in de afgelopen eeuw zijn voorgegaan en die mede de weg hebben vrij gemaakt om in de toekomst te realiseren wat in hun tijd onmogelijk was. De direkte aanleiding tot de stichting van de Zuidnederlandse Maatschappij was immers de spreekbeurt van Jan Frans Hendrickx die in 1869 een gloedvol pleidooi hield voor een Nederlandse Academie met vertegenwoordigers van Noord en Zuid, toen een utopie, thans een doel dat wij bewust steeds dichterbij moeten naderen. In die bewustwording heeft de Maatschappij een belangrijk aandeel gehad : door bevordering van wetenschappelijke initiatieven op het gebied van de Neerlandistiek, door stimulering van waardevolle publikaties met betrekking tot taal- en letterkunde, volkskunde en geschiedenis ; speciaal door aanmoediging van jongere krachten die telkens in de respectieve generaties werden uitgenodigd om hun eerste bevindingen van persoonlijk studiewerk te komen uiteenzetten op de geregelde vergaderingen. Evenals de Filologenkongressen heeft de Zuidnederlandse Maatschappij ook in dat opzicht een belangrijke taak vervuld.

De erkenning van de bereikte resultaten moge een aansporing zijn om thans met vertrouwen en onverminderde werklust deze tweede eeuw in te gaan. Zij weze even vruchtbaar als de eerste !



Mevrouw Paula Sterkens-Cieters
Penningmeesteres van de Zuidnederlandse 1946-1950